

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙДЫН ТУШААЛ

2025 оны 01 сарын 29 өдөр

Дугаар 15

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.9, 28 дугаар зүйлийн 28.1.5-д заасныг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1."Гамшгаас хамгаалах улсын алба, тэдгээрийн түшиглэн ажиллах төрийн захиргааны байгууллагын жагсаалт, чиг үүрэг"-ийг нэгдүгээр, "Гамшгаас хамгаалах улсын албаны ажиллах нийтлэг журам"-ыг хоёрдугаар, "Гамшгаас хамгаалах улсын албаны штабын бүтцийн загвар"-ыг гуравдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2.Гамшгаас хамгаалах улсын албадын бэлтгэл, бэлэн байдлыг хангаж ажиллахыг гамшгаас хамгаалах улсын албаны дарга нарт, улсын албадын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулж ажиллахыг Улсын онцгой комиссын нарийн бичгийн дарга, хурандаа Т.Баярхүүд тус тус үүрэг болгосугай.

3.Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Онцгой байдлын ерөнхий газрын дарга, хошууч генерал Г.Ариунбуянд даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД

С.АМАРСАЙХАН

0025100098

Монгол Улсын Шадар сайдын
2025 оны 01 дугаар сарын 29-ны
өдрийн 15 дугаар тушаалын
нэгдүгээр хавсралт

ГАМШГААС ХАМГААЛАХ УЛСЫН АЛБА, ТЭДГЭЭРИЙН ТҮШИГЛЭН АЖИЛЛАХ ТӨРИЙН
ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГЫН ЖАГСААЛТ, ЧИГ ҮҮРЭГ

Чиг үүрэг

№	Улсын албаны нэр	Улсын албаны дарга	Түшиглэн ажиллах төрийн байгууллага	Чиг үүрэг
1.	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн улсын алба	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн үед дайчлагдан ажиллах хүнд машин механизмын бэлэн байдлыг хангуулах, татан оролцуулах - Гамшгийн үед салбарын хэмжээнд тогтвортой байдлыг хангах - Шатахууны хангамж, нийлүүлэлт, тээвэрлэлт, түгээлтийн тогтвортой байдлыг хангах, зохих нөөцийг бүрдүүлэх, гамшгийн үед дайчлах - Эрчим хүчийг найдвартай хангах үүрэг бүхий нүүрсний уурхай, экспортын голлох ашигт малтмалыг олборлогч аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагааг тасралтгүй хэвийн явуулах хүрээнд сэлбэг хэрэгсэл, техник, тоног төхөөрөмж, тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл, бараа, материалын хангамжийн тээвэрлэлтийг тасалдуулахгүй байх арга хэмжээ авах - Геологи, уул уурхайн үйлдвэрлэл, техник тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагааг хангах - Бусад
2.	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн улсын алба	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Байгалийн болон химийн аюулыг үнэлж, мэдээлэх - Байгаль, цаг агаарын гамшигт болон аюулт үзэгдлийн тухай урьдчилсан мэдээ, мэдээлэл, сансрын хиймэл дагуулын үзэгдлийн зураглал гаргах, олон нийт, иргэдэд мэдээлэх - Байгаль, цаг агаарын гаралтай гамшигт болон аюулт үзэгдлийн нөлөөллийн үнэлгээг тухай бүр хийж урьдчилан сэргийлэх мэдээллээр хангах - Гамшгийн үед химийн хорт болон аюултай бодис алдагдах, аюул учрахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, хяналт тавих - Гамшгийн үед химийн хорт болон аюултай хог хаягдлыг хадгалах, тээвэрлэх, устгах үйл ажиллагаанд, хяналт тавих

				<ul style="list-style-type: none"> - Химийн хорт болон аюултай бодисоос үүдэлтэй ослын хор уршгийг арилгах хариу арга хэмжээг удирдлага зохион байгуулалтаар хангах, шаардлагатай нөөц бүрдүүлж бэлэн байдлыг хангах - Усны нөөц, уст цэгийн ашиглалтад хяналт тавих - Байгаль орчны бохирдол, ойн хөнөөлт шавж, ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх, түймэртэй тэмцэх ажлыг зохион байгуулах - Бусад
3.	Боловсролын улсын алба	Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн үед хүүхэд хамгааллыг хэрэгжүүлэх - Гамшгийн үед салбарын хэмжээнд тогтвортой байдлыг хангах - Бүх шатны боловсролын байгууллагын дотуур байранд амьдарч буй суралцагчдын эрүүл мэнд, хоол хүнс, аюулгүй байдал, хүүхэд хамгааллын асуудалд анхаарах, цахим сургалт, мэдээллийг хүртээмжтэй явуулах - Гамшиг ослын болон бусад шаардлагатай тохиолдолд боловсролын байгууллагын барилга байгууламжийг түр орон байраар ашиглах боломжийг бүрдүүлэх - Гамшиг ослын үед түр орон байраар хангагдсан иргэдийн сургуулийн болон сургуулийн өмнөх насны хүүхдүүдэд зориулж сургалтын үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулах - Бусад
4.	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын улсын алба	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн үед хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангах, жендерээс үүдэлтэй хүчирхийллээс хамгаалах ажлыг зохион байгуулах - Эмзэг бүлгийн болон эцэг эхийн хараа хяналтгүй хүүхдүүдийн судалгаа гаргах, шаардлагатай бүх талын тусламж үзүүлэх ажлыг зохион байгуулах - Гамшгийн нөхцөл байдал үүссэн үед эхний ээлжид хүүхэд, эмэгтэйчүүд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, тусламж үзүүлэх - Гамшгийн үед олон нийтэд нийгэм, сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх ажлыг зохион байгуулах - Нүүлгэн шилжүүлэх ажиллагаанд (иргэний бүртгэл, мэдээллийн бүлэгт) дэмжлэг үзүүлэх - Бусад
5.	Зам, тээврийн улсын алба	Зам, тээврийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн	Зам, тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн үед аврах ажиллагаа зохион байгуулах, нүүлгэн шилжүүлэх үйл ажиллагаанд шаардагдах тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийг хөтлөх - Нүүлгэн шилжүүлэлтийн үед шаардлагатай техник, тээврийн хэрэгслээр хангах

				<ul style="list-style-type: none"> - Авто зам, замын байгууламж, төмөр замын дэд бүтэц, нисэх буудалд учирсан хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох арга хэмжээг хэрэгжүүлэх - Иргэний агаар, төмөр зам, усан зам болон нийтийн тээврийн хэрэгслийн үүрэг гүйцэтгэх бэлэн байдлыг хангах - Олон улсын болон орон нутгийн нисэх буудал, агаарын навигацийн үйлчилгээний хэвийн, тасралтгүй үйл ажиллагааг хангах, зохицуулах - Улс, хот хоорондын авто замын чиглэлийг өөрчлөх, хаах арга хэмжээг тухайн нөхцөл байдалд нийцүүлж авах - Шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх, бэлэн байдлыг хангах - Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээлэл цуглуулах, мэдээллээр хангах - Гамшиг ослын үед иргэдийг нүүлгэн шилжүүлэх, тээвэрлэх, нөөц зам, гүүрний судалгаа гаргах, нэрвэгдэгсдэд тусламжийн бараа материал тээвэрлэн хүргэх, гамшгийн голомтоос хүн ам, эд хөрөнгө, түүх дурсгалын үнэт зүйлсийг нүүлгэн шилжүүлэх, бусад шаардлагатай тээврийн үйлчилгээг үзүүлэх - Бусад 		
6.	Санхүүгийн улсын алба	Санхүү, асуудал Засгийн гишүүн	төсвийн эрхэлсэн газрын	Санхүү, асуудал төрийн төв байгууллага	төсвийн эрхэлсэн захиргааны	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах Гамшиг ослоос урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах, бэлтгэл бэлэн байдлыг хангуулах чиглэлээр хөрөнгөний асуудлыг шийдвэрлүүлэх, төрөл бүрийн хангалтын нөөцийг холбогдох норм, стандартын дагуу бүрдүүлэх, хадгалах, хамгаалах, сэлгэх ажлыг зохион байгуулах. - Хохирол хэрэгцээний үнэлгээнд үндэслэн шаардлагатай мөнгөн хөрөнгө зардлыг тооцох, шийдвэрлүүлэх, хүмүүнлэгийн тусламжийн мэргэжлийн ангитай хамтран нөөцийн бараа бүтээгдэхүүнийг хуваарилах ажлыг зохион байгуулах - Бусад
7.	Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын улсын алба	Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын асуудал Засгийн гишүүн	эрхэлсэн газрын	Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын асуудал төрийн төв байгууллага	эрхэлсэн захиргааны	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Хот, тосгон, барилга байгууламж барих, өргөтгөх, зураг төсөлд гамшгаас хамгаалах шаардлагыг тусгуулж тэдгээрийн угсралтын явцад хяналт тавьж ажиллах - Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн хэмжээнд барилгын насжилт, барилга байгууламжийн ашиглалтын төлөв байдалд үнэлгээ, паспортжуулалт хийх, хүн амд учирч болзошгүй эрсдэлийг тооцоолох, зардлыг шийдвэрлүүлэх - Гамшгаас хот суурин, барилга, холбооны байгууламж, зам гүүр, тээврийн хэрэгсэлд үүсэх хөнөөлийн зэрэг, хүн амд учирч болзошгүй хохирол, аврах ажлын багтаамжийг тооцоолж, инженерийн хангалтыг зохион байгуулах

				<ul style="list-style-type: none"> - Гамшгийн үед ашиглах барилга байгууламж, зам гүүр, машин механизм, тээврийн хэрэгслийн байршил, хүчин чадлын судалгаа гаргаж тэдгээрийг дайчлан ашиглах боломжийг бүрдүүлэх, бэлэн байдлыг тодорхойлох - Гамшгийн голомтод үйл ажиллагаа зохион байгуулах инженерийн хангалтын арга хэмжээг зохион байгуулах - Гамшгийн үед шаардлагатай мэдээлэл, хот байгуулалт, барилга байгууламжийн зураг, төслөөр хангах - Бүх төрлийн байр зүйн зургаар хангах - Инженерийн шугам сүлжээ, ундны усны эх үүсвэрийг хамгаалж, хэвийн ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх - Үерийн хамгаалалт, далан сувгийн хэвийн ажиллагааг хангуулах - Гамшгийн үеийн геодезийн хэмжилтийн ажил гүйцэтгэх багаж, тоног төхөөрөмжөөр хангах - Шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх, бэлэн байдлыг хангах, хангалт хийх - Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээлэл цуглуулах, мэдээллээр хангах - Гамшгийн үед орон гэргүй болсон иргэдийг түр орон байраар хангах, барилга байгууламжийн эвдрэл гэмтлийн үед ажиллах, мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх. - Бусад
8.	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн улсын алба	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний нөөцийн судалгааг аймаг, нийслэл, сум, дүүргээр улсын хэмжээнд тогтмол тодотгож, дүн шинжилгээ хийх - Хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний импортыг саадгүй нэвтрүүлэх, нийлүүлэлтийг тасалдуулахгүй байх - Хот хоорондын болон хот доторх хүнсний бүтээгдэхүүний тээврийн үйл ажиллагааг хүнсний аюулгүй байдлын шаардлагад нийцүүлэн удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах - Төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэр болон түгээх цэгийн үйл ажиллагааны эрүүл ахуйн нөхцөл, аюулгүй байдал, ус хангамжийн тасралтгүй байдлыг хангах - Хүнсний бүтээгдэхүүний хангалт, тэдгээрийн тээвэрлэлтийг оновчтой зохион байгуулах, хяналт тавих - Мал, амьтны гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар авч хэрэгжүүлж буй ажлын талаар мэдээлэх - Мал, амьтны гоц халдварт өвчний голомтыг устгах арга хэмжээг мэргэжлийн удирдлагаар хангах - Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, тэдгээрийн нутагшсан сорт, бэлчээрийн ургамлын хортон шавж, биологийн өвчлөлөөс хамгаалах - Гамшгийн үед ашиглах усны нөөцийг бүрдүүлэх, нөхөн сэлбэх, хадгалах, хамгаалах

				<ul style="list-style-type: none"> - Бэлчээрийн зохион байгуулалт, мал аж ахуйн өвөлжилтийн бэлтгэлийн талаар нэгдсэн мэдээллээр хангах, зудын аюулаас мал сүргийг хамгаалах арга хэмжээг удирдан зохион байгуулах - Малын гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, голомтод хорио цээр, эрүүл ахуйн дэглэмийг хэрэгжүүлэх, шаардагдах нөөцийг бүрдүүлэх, ДМАЭМБ-ын дүрмийн дагуу мэдээлэх - Вакцинжуулалт, ариутгал, халдваргүйтгэл, устгал хийх - Гамшгийн нөхцөл байдалтай холбоотой асуудлыг дээд шатны байгууллагаар шийдвэрлүүлэх - Шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх, бэлэн байдлыг хангах, хангалт хийх - Бэлчээрийн болон таримал ургамал, ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлаас хамгаалах, түүнтэй тэмцэх, хорио цээр тогтоох, хяналт тавих - Зуд, ган, бэлчээрийн талхагдал, ургац алдалтын үед хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулах - Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээлэл цуглуулах, мэдээллээр хангах - Нэрвэгдэгсдэд болон ослын голомтод үүрэг гүйцэтгэж буй гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги, сайн дурынхныг цэвэр ус, хоол хүнсээр хангах - Хөнгөн үйлдвэрийн салбарын осол, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах - Бусад
9.	Мэдээлэл, харилцаа холбооны улсын алба	Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн гишүүн газрын	Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээллийн дохиог төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллага, хүн амд зарлан мэдээлэх ажлыг шуурхай зохион байгуулах - Улсын мэдээлэл, харилцаа холбооны сүлжээ, дэд бүтцийг нөхөн сэргээх, техник хэрэгслийг бэлэн байдлыг хангах, гэмтэл саатлыг арилгах, нөхөн сэргээх, кибер халдлагаас урьдчилан сэргийлэх, хэвийн найдвартай ажиллагаагаар хангах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх - Гамшгийн үед харилцаа холбоог бүх төрлийн сувгаар зохион байгуулж, мэдээ мэдээллийг саадгүй дамжуулах нөхцөлийг бүрдүүлэхийн зэрэгцээ дэд бүтэц, тоног төхөөрөмжийн тасалдалгүй, найдвартай ажиллагааг хангах мэдээллийн технологийн шинэлэг үйлчилгээг нэвтрүүлэх, оновчтой шийдлийг зохион байгуулах - Гамшгийн үед харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн систем, сүлжээг хууль тогтоомжийн дагуу дайчлах, хэвийн найдвартай ажиллагаагаар хангах - Гамшгийн голомтод холбоо зохион байгуулах, бэлэн байлгах - Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн суурь дэд бүтэц, түүний нөөц сувагчлал, нөхөн хангалтыг хийж бэлэн байдлыг хангах

				<ul style="list-style-type: none"> - Гамшгийн үеийн удирдлага зохион байгуулалтын үед нөхцөл байдлын мэдээлэл бүрдүүлэх зорилгоор мэдээллийн системийг хөгжүүлэх, холбох, мэдээллийн санг бүрдүүлэх, нөөцлөх - Бусад
10.	Эрүүл мэндийн улсын алба	Эрүүл асуудал Засгийн гишүүн мэндийн эрхэлсэн газрын	Эрүүл асуудал төрийн төв байгууллага мэндийн эрхэлсэн захиргааны	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах Хүний гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх ажлыг зохион байгуулах, холбогдох байгууллагуудтай харилцан ажиллах - Гамшгийн үед нэрвэгдэгсдэд эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх - Нэрвэгдэгсдэд болон хүний гоц халдварт өвчнөөр өвчилсөн иргэдийг эмчлэх, эмнэлэг дэлгэх, шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, цус, цусан бүтээгдэхүүнээр хангах - Алан хядах ажиллагаанд ашиглаж болзошгүй биологийн хэрэгслийн талаарх мэдээлэл, учрах хохирлын үнэлгээг хийх - Олон улсын хөл хориот өвчний онош тогтоох - Вакцинжуулалт, ариутгал, халдваргүйтгэл хийх - Гамшгийн нөхцөл байдалтай холбоотой асуудлыг дээд шатны байгууллагаар шийдвэрлүүлэх - Нэрвэгдэгсдэд эмнэлгийн яаралтай тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, мэргэжил арга зүйгээр хангах - Эм эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх, бэлэн байдлаа хангах, хангалт зохион байгуулах - Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээлэл цуглуулах, мэдээллээр хангах - Бусад
11.	Сурталчилгааны улсын алба	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дэд дарга	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын Хэвлэл мэдээлэл, олон нийттэй харилцах газар	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн тухай зарлан мэдээллийн болон сэрэмжлүүлэх дохио, мэдээллийг дамжуулах арга хэмжээг зохион байгуулах, - Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, аврах, хор уршгийг арилгах арга хэмжээний явц, байдлын тухай мэдээ, мэдээллийг хүн амд хүргэх - Улсын албадаас гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээний тухай бэлтгэсэн ухуулга сурталчилгааг олон нийтэд шуурхай хүргэх - Гамшгийн онцгой нөхцөл байдлын үед авч хэрэгжүүлж байгаа хариу арга хэмжээний талаар хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд тогтмол шуурхай, хүртээмжтэй, дэлгэрэнгүй мэдээлэх - Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээлэл цуглуулах - Бусад
12.	Эрчим хүчний улсын алба	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн үед онц чухал объектуудыг эрчим хүчээр тасралтгүй хангах

				<ul style="list-style-type: none"> - Түлш, эрчим хүчний үйлдвэрүүдийг техникийн үүдэлтэй ослоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах - Эрчим хүчний зохицуулалт, цахилгаан эрчим хүчний хангалтад хяналт тавих, хязгаарлах, түдгэлзүүлэх - Нэмэлт болон нөөц эрчим хүчээр хангах - Шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх, бэлэн байдлыг хангах, хангалт хийх, - Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээлэл цуглуулах, мэдээллээр хангах - Бусад
13.	Хэв журам сахиулах улсын алба	Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллага	Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Гамшгийн үед нийтийн хэв журам сахиулах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээг авах - Голомтын бүсэд эргүүл, постуудыг гарган аливаа гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох - Аврах хүч хэрэгслийг голомтод саадгүй нэвтрүүлэх - Гамшигт нэрвэгдэгсдийн талаарх мэдээлэл цуглуулах, сураггүй алга бологсдыг шалган тогтоох, эрэн сурвалжлах, нас барагчдыг таниулах, нэр хаягийг тогтоох ажлыг зохион байгуулах - Улсын онц чухал объектуудын харуул хамгаалалтыг зохион байгуулах - Иргэдийн эрүүл мэнд, амь нас, төр, аж ахуйн нэгж байгууллага иргэдийн, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчныг гэмт халдлагаас хамгаалах - Гамшгийн голомт болон хорио цээрийн бүсэд хамгаалалт зохион байгуулах, - Гамшгийн голомтод гэмт хэрэгтэй тэмцэх, мөрдөн шалгах, шалтгаан нөхцөлийг тогтоох - Гамшгийн голомт болон хорио цээрийн бүсэд зорчих тусгай зориулалтын техник хэрэгслийн хөдөлгөөнд хяналт тавих, шалган нэвтрүүлэх - Шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх, бэлэн байдлыг хангах, хангалт хийх - Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээлэл цуглуулах, мэдээллээр хангах - Бусад
14.	Газарзүйн мэдээллийн сан, зургаар хангах улсын алба	Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газрын дарга	Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн эрхэлсэн захиргааны байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> - Газарзүйн мэдээллийн системийг хөгжүүлэх, зайнаас тандан судлах, мэдээллээр хангах, - Гамшгийн үед байр зүйн зураг бэлтгэх, зургаар хангах - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах - Бусад
15.	Цацрагийн аюулыг үнэлж мэдээлэх улсын алба	Цөмийн энергийн комиссын ажлын албаны дарга	Цөмийн энергийн комиссын ажлын алба	<ul style="list-style-type: none"> - Салбарын тогтвортой байдлыг хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах; - Холбогдох байгууллагуудтай хамтран ус, хөрс, агаар дахь ионжуулагч цацрагийн хэмжээ хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх нөлөөллийг судлан тогтоож, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хяналт тавих, мэдээлэх;

				<ul style="list-style-type: none"> - Холбогдох байгууллагуудтай хамтран орчны цацрагийн дэвсгэр түвшний өөрчлөлт, агаар, хөрс, ус дахь цацрагийн бохирдолт болон өөрчлөлтөд хяналт тавих, мэдээллээр хангах; - Цацрагийн ослын тухай мэдээг орон нутаг болон олон улсын байгууллагаас хүлээн авч мэдээлэл солилцох; - Цацрагийн ослын хохирлын үнэлгээ тогтооход дэмжлэг үзүүлэх; - Цацрагийн ослын голомтод зохион байгуулж буй үйл ажиллагаанд хяналт тавих, дэмжлэг үзүүлэх; - Цацрагийн ослын хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах, шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх; - Холбогдох байгууллагуудтай хамтран цөмийн болон цацрагийн бохирдол, тунгийн хэмжээг тогтоох, бохирдлыг арилгах, хоргүйжүүлэх арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах; - Бусад
--	--	--	--	--

Монгол Улсын Шадар
сайдын 2025 оны 01...
дугаар сарын 29...-ны
өдрийн 15 дугаар
тушаалын хоёрдугаар
хавсралт

ГАМШГААС ХАМГААЛАХ УЛСЫН АЛБАНЫ АЖИЛЛАХ НИЙТЛЭГ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагааг зохион байгуулах, хэрэгжүүлэхэд гамшгаас хамгаалах улсын алба (цаашид "Улсын алба" гэх)-ны гүйцэтгэх нийтлэг чиг үүрэг, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох, салбар хоорондын хамтын ажиллагааг хангах, зохицуулахад энэ журмын зорилго оршино.

1.2. Төрийн захиргааны төв байгууллага болон төрийн захиргааны байгууллагыг түшиглэн Монгол Улсын Шадар сайдын тушаалаар улсын албыг байгуулж, албаны даргыг томилно. Улсын албаны дарга нь салбарын сайд, төрийн захиргааны байгууллагын дарга, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дэд дарга байна.

1.3. Улсын алба нь гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах чиг үүрэг бүхий орон тооны бус удирдлагын бүрэлдэхүүн (цаашид "штаб" гэх)-тэй байна.

1.4. Гамшгаас хамгаалах асуудал хариуцсан албан хаагчийн ажлын байрны тодорхойлолтыг Төрийн албаны зөвлөлөөс баталсан журмын хүрээнд тухайн байгууллага Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай хамтран боловсруулж мөрдөнө.

1.5. Улсын алба нь энэхүү нийтлэг журмын хүрээнд тухайн салбарын онцлогийг тусгасан журам боловсруулан мөрдөж болно.

1.6. Улсын алба нь гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагааг Гамшгийн эрсдэлийг бууруулах үндэсний зөвлөл, Улсын онцгой комиссын үйл ажиллагаатай уялдуулан хэрэгжүүлнэ.

Хоёр. Улсын албаны эрх, үүрэг

2.1. Улсын алба нь Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 33 дугаар зүйлд заасан чиг үүргээс гадна дараах үүрэгтэй:

2.1.1. Улсын албаны бүрэлдэхүүн, техник, хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангах;

2.1.2. Шаардлагатай бол Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, бусад албадтай хамтран ажиллах төлөвлөгөө боловсруулж, Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнээр батлуулах;

2.1.3. Салбарын гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээг эрх бүхий байгууллагаар хийлгэх, үнэлгээнд үндэслэн гамшгийн эрсдэлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, мэдээ, тайлан гаргах;

2.1.4.Гамшгаас хамгаалах чиглэлээр тушаал, албан даалгавар, зөвлөмж, удирдамж гаргах, биелэлтийг шалгах, салбарын хүрээнд баримтлах дүрэм, журам, заавар боловсруулж батлах, хэрэгжүүлэх;

2.1.5.Засгийн газар, Улсын онцгой комисс, Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагыг мэргэжлийн зөвлөмж, заавар, мэдээ мэдээллээр шуурхай хангах;

2.1.6.Гамшиг болон аюулт үзэгдэл, ослын үед салбарыг ажлын тусгай горим болон гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлэх, гамшгийн голомтын бүсэд хүч хэрэгслийг шуурхай томилон ажиллуулах;

2.1.7.Гамшгийн голомтод үүрэг гүйцэтгэх албан хаагчдыг шаардагдах техник, материал хэрэгслээр хангах, ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх.

2.1.8.Салбарын хэмжээнд гамшгаас хамгаалах асуудал хариуцсан орон тоог баталж, албан хаагчийг томилж ажиллуулах;

2.2.Жил бүрийн нэгдүгээр сарын 15-ны дотор Улсын албаны хүн хүч, техник хэрэгсэлд тодотгол хийж, Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

Гурав. Штабын эрх, үүрэг

3.1.Штаб нь дараах эрх үүрэгтэй:

3.1.1.Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулж, улсын албаны даргаар батлуулах;

3.1.2.Улсын албаны удирдлагын баримт бичгийг төлөвлөх, хүч хэрэгслийг томилж ажиллуулах;

3.1.3.Гамшгийн аюулын зарлан мэдээлэл дамжуулах тогтолцоог бүрдүүлж, дохиогоор ажиллах дадлага сургууль зохион байгуулах;

3.1.4.Гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд шаардлагатай мэдээ, мэдээллийг төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллага, бусад улсын болон орон нутгийн албанаас гаргуулан авч, мэдээллийн сан бүрдүүлэх;

3.1.5.Гамшиг, ослын нөхцөл байдлыг үнэлж, дүгнэн хор уршгийг арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;

3.1.6.Орон нутгийн гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангийг удирдлага арга зүйгээр хангаж, шаардлагатай тохиолдолд гамшгийн голомтын бүсэд ажиллах;

3.1.7.Гамшгаас хамгаалах чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулж, сургалтын материал, гарын авлага боловсруулах;

3.1.8.Гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээ, мэдээлэл, улсын албаны шийдвэрийг Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага холбогдох улсын болон орон нутгийн алба, байгууллага, иргэдэд шуурхай хүргэх;

3.1.9.Орон нутгийн алба, мэргэжлийн ангиас авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан мэдээг хүлээн авч нэгтгэн, гамшгаас хамгаалах чиглэлээр улсын албанаас авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан, мэдээг Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад хагас, бүтэн жилээр гаргаж хүргүүлэх;

3.1.10.Цаг үеийн шаардлагаар УОК-оос байгуулагдсан Шуурхай штабын чиг үүргээс хамааран штабын бүрэлдэхүүнээс ажилтан, албан хаагчдыг томилон ажиллуулах.

Дөрөв. Штабын бүрэлдэхүүн

4.1. Штаб нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна:

4.1.1. Штабын дарга-төрийн захиргааны төв байгууллагын Төрийн нарийн бичгийн дарга, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын Хэвлэл мэдээлэл, олон нийттэй харилцах нэгжийн дарга, төрийн захиргааны байгууллагын даргын томилсон албан тушаалтан;

4.1.2. Гамшгаас хамгаалах асуудал хариуцсан албан хаагч-тухайн төрийн захиргааны байгууллагын гамшгаас хамгаалах асуудал хариуцсан орон тооны ажилтан;

4.1.3. Холбоо, зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан-тухайн төрийн байгууллагын мэдээлэл, холбооны асуудал хариуцсан нэгжийн дарга;

4.1.4. Сургалт, мэргэжлийн ангийн бэлтгэл, бэлэн байдал хариуцсан ажилтан-тухайн төрийн байгууллагын сургалтын асуудал хариуцсан нэгжийн дарга;

4.1.5. Захиргаа, санхүү хариуцсан ажилтан-тухайн төрийн байгууллагын санхүүгийн асуудал хариуцсан нэгжийн дарга;

4.1.6. Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа хариуцсан ажилтан-тухайн төрийн байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй хариуцсан албан тушаалтан;

4.1.7. Нөөц, хангалт хариуцсан ажилтан-тухайн төрийн байгууллагын нөөц, хангалтын асуудал хариуцсан албан тушаалтан;

4.1.8. Бусад ажилтан-салбарын болон гамшгийн нөхцөл байдал (нөлөөлөл, хамрах хүрээ, цаг хугацаа, болзошгүй хохирол, үр дагавар)-ын онцлогоос шалтгаалан холбогдох албан тушаалтан, ажлын хэсгийг тухай бүр томилон ажиллуулж болно.

4.2. Штабын бүрэлдэхүүнийг тухайн салбарын бүтэц, зохион байгуулалттай нийцүүлэн өөрчилж болно.

4.3. Штабын бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт орсон тохиолдолд нөхөн томилж, Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад тухай бүр мэдэгдэнэ.

Тав. Сургалт, дадлага

5.1. Улсын албаны гамшгаас хамгаалах сургалт, дадлагыг Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан удирдамж, хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулна.

5.2. Сургалт, дадлагыг дор дурдсан хугацаанд зохион байгуулна:

5.2.1. Улсын албаны удирдах албан тушаалтан, штабын бүрэлдэхүүний сургалт, дадлагыг 2 жилд нэг удаа;

5.2.2. Мэргэжлийн ангийн сургалт, дадлагыг жил бүр;

5.2.3. Үүсэж болзошгүй гамшгийн нөхцөл байдал, гамшгийн эрсдэл, давтамжийг харгалзан шаардлагатай сургалт, дадлагыг тухай бүр.

5.3. Улсын албад хоорондын хамтарсан сургалт, дадлагыг албадын дарга нарын хамтарсан шийдвэрээр зохион байгуулна.

5.4.Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь улсын албадын сургалт, дадлагыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангана.

5.5.Энэ журмын 5.2.1-т заасан сургалт, дадлагыг батлагдсан удирдамжийн хүрээнд Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, 5.2.2, 5.2.3-т заасан сургалт, дадлагыг тухайн улсын алба, орон нутгийн Онцгой байдлын байгууллага хамтран зохион байгуулах бөгөөд холбогдох зардлыг тухайн улсын алба хариуцна.

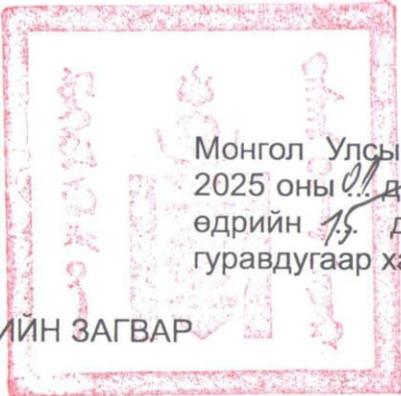
Зургаа. Бусад

6.1.Улсын албаны томилгоот албан хаагчдад гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд оруулсан хувь нэмэр, идэвх санаачилгыг нь үнэлж тухайн салбарын болон онцгой байдлын байгууллагын шагналаар шагнаж урамшуулж болно.

6.2.Гамшгийн голомтод үүрэг гүйцэтгэсэн албан хаагчийн албан томилолтын зардлыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу олгоно.

6.3.Улсын албаны үйл ажиллагааг Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан удирдамжийн дагуу шалгаж, үнэлнэ.

6.4.Энэхүү журмыг зөрчсөн этгээдэд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол Төрийн албаны тухай хууль, Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага ногдуулна.

Монгол Улсын Шадар сайдын
2025 оны 01 дугаар сарын 29-ны
өдрийн 15 дугаар тушаалын
гуравдугаар хавсралт

ГАМШГАА ХАМГААЛАХ УЛСЫН АЛБАНЫ ШТАБЫН БҮТЦИЙН ЗАГВАР

